

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ		ก
บทคัดย่อ		ค
บทที่ 1	บทนำ	1
	นิยาม	14
บทที่ 2	ไร้รัฐ ไร้สัญชาติและไร้หลักประกันสุขภาพในประเทศไทย:	26
	3 ไร้ของคนไม่ไทยและคนไม่ถูกนับว่าเป็นไทยกับท่าทีของสถานพยาบาล	
	ในระดับปัจเจก	
	2.1 การเจ็บป่วยหรือการประสบอุบัติเหตุ่นั้นเป็นโอกาสและความเสี่ยง	20
	ของ ‘ทุกชีวิต’ ไม่เลือกสัญชาติหรือสถานะบุคคล	
	2.1.1 กรณีปัญหาสุขภาพเนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคทั่วไป	27
	2.1.2 กรณีปัญหาสุขภาพเนื่องจากการประสบอุบัติเหตุ	33
	2.1.3 กรณีปัญหาสุขภาพเนื่องจากการเจ็บป่วยจากการทำงาน	34
	2.1.4 กรณีปัญหาสุขภาพเนื่องจากการประสบอุบัติเหตุในระหว่างการทำงาน	35
	2.1.5 กรณีมีภาวะพิการแต่กำเนิด	37
	2.2 ข้อสังเกตต่อการเผชิญหน้ากับอาการเจ็บป่วยของคนไร้รัฐไร้สัญชาติ	38
	2.3 ข้อสรุปและข้อเสนอเบื้องต้น	48
	2.3.1 ข้อสรุปเบื้องต้น	48
	2.3.2 จำนวนของคนไร้รัฐ คนไร้สัญชาติในประเทศไทย	49
	2.3.2.1 ประมวลการ คนตกหล่นจากหลักประกันสุขภาพ	49
	2.3.2.2 ประมวลการ จำนวนคนไร้รัฐ/ไร้สัญชาติ	50
	2.3.3 คำถามต่อไป	53
บทที่ 3	หลักประกันสุขภาพ “ทางเลือก”	54
	3.1 สถานการณ์การดำเนินการของสถานพยาบาลเพื่อการเข้าถึงบริการ	54
	สาธารณสุขของคนไร้รัฐ	
	3.1.1 เมื่อคนไร้รัฐมาสถานพยาบาล	54
	3.1.2 ‘การสงเคราะห์แบบมีและไม่มีเงื่อนไข’ และผลข้างเคียงที่ไม่พึง	56
	ประสงค์: ความหมัดหมางและแรงกดดันระหว่างคนไร้รัฐกับสถานพยาบาล ..	
	แม้มองไม่เห็น แต่ต่างรู้สึก v. การแบกรับ ‘งบบานปลาย’ ของสถานพยาบาล	

3.1.3	หลักประกันสุขภาพ ‘ทางเลือก’ สำหรับคนไร้รัฐ	58
1)	หลักประกันสุขภาพทางเลือกที่โรงพยาบาลจังหวัดระนอง: “แรงงานข้ามชาติ/ต่างด้าว” และคนที่กำลังจะมีสัญชาติไทย	59
2)	หลักประกันสุขภาพทางเลือกที่โรงพยาบาลสังขละบุรี: กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ /คนที่ยอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลานานแล้ว	49
3)	หลักประกันสุขภาพทางเลือกที่จังหวัดกาญจนบุรี และตาก: คนไทยที่ไม่มีสัญชาติไทย, คนที่อาจจะได้สัญชาติไทย	62
4)	หลักประกันสุขภาพทางเลือกเพื่อลดอุปสรรค/ข้อจำกัดของแรงงานข้ามชาติ/ต่างด้าวที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพ ในการได้รับบริการรักษาพยาบาล	62
3.2	ทัศนคติของสถานพยาบาลต่อผู้ป่วยไร้รัฐ/ไร้สัญชาติ	63
3.3	ข้อสรุป	65
บทที่ 4	ผู้ทรงสิทธิในสุขภาพ หลักประกันสุขภาพภายใต้กฎหมาย: ไทย, ฝรั่งเศสและอังกฤษ และภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ	66
4.1	คนไร้รัฐ: ผู้ทรงสิทธิที่ถูกต้อง (กีด) กั้นออกไปจากหลักประกันสุขภาพไทย	67
4.2	คนทุกคน, พลเมืองทุกคน, ผู้หญิง และ เด็ก คือ “ผู้ทรงสิทธิ” ภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐไทยเป็นภาคี	70
4.3	คนไร้รัฐ: หนึ่งในผู้ทรงสิทธิ ในหลักประกันสุขภาพในประเทศฝรั่งเศส	76
4.4	คนไร้รัฐ: หนึ่งในผู้ทรงสิทธิ ในหลักประกันสุขภาพในประเทศอังกฤษ	85
4.5	ข้อสรุปและข้อเสนอแนะเบื้องต้น	91
บทที่ 5	บทสรุป และข้อเสนอแนะต่อการก้าวต่อไป	93
5.1	บทสรุป	93
5.2	ข้อเสนอแนะสำหรับก้าวต่อไปในการขับเคลื่อนให้เกิด “หลักประกันสุขภาพสำหรับคนไร้รัฐ”	95

บรรณานุกรม